

РЕШЕНИЕ

№ 41466

гр. София, 11.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 84 състав, в
публично заседание на 17.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Спас Спасов

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **10501** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 10а, ал. 4, вр. ал. 1 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ).

Образувано е по жалба на Д. А. С., гражданка на С., с валиден паспорт №[ЕИК], издаден на 06.05.2023 г. в [населено място], С., лично и като законен представител на Ш. Н. М. и Е. Н. М., чрез адв. Н., срещу отказ за издаване на визи за дългосрочно пребиваване (виза тип "D") по чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ, от 16.09.2025 г. издадени от завеждащ Консулска служба в Посолството на Република България в А., Кралство Й., по заявления от 13.02.2025 г.

Излага доводи, че оспорените АА са незаконосъобразни, необосновани, като постановени при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалния закон и в несъответствие с неговите цели.

В жалбата и в с.з. се излагат съображения, че жалбоподателката (пълнолетната) е кандидатствала за издаване на виза, тъй като съпругът ѝ е с предоставен хуманитарен статут (представено решение на ДАБ) и с акт на ДАБ е разрешено събиране на семейството. Като основания за отмяна по чл. 146 от АПК се сочат липсата на конкретни съображения относно отказа за издаване на виза. Освен цитираната законова разпоредба на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 22 от ЗЧРБ в АА липсвало посочване на каквито и да е факти, относими към приложението на материалния закон. С административния акт на ДАБ било взето решение бащата да се събере заедно със семейството си на територията на България, което било конкретната им цел на искането за издаване на визи. Препятстването на събиране на семейството се мотивира с нарушение на разпоредбата на чл. 8 от ЕКПЧ. Излагат се доводи за нарушение на материалния закон, че АО не е разгледал спора при

спазване

на

„най-добрия интерес на детето“ по чл. 15 от ЗЗДет. Иска се отмяна на постановения отказ и връщане на преписката за издаване на визи.

Ответникът – завеждащ Консулска служба в Посолството на Република България в А., Кралство Й., не изразява становище.

Съдът, на осн. чл. 213 от ГПК, вр. чл. 144 от АПК, е допуснал разглеждането на жалбите, инкорпорирани в обща жалба, в общо производство с постановяване на общо решение по тях.

Жалбите са допустими. Подадени са от лица по чл. 3 от АПК, вр. чл. 3, ал. 1 от ЗЧРБ, които са адресати на индивидуални административни актове, засягащи правната им сфера неблагоприятно, тъй като им налагат ограничения. Подадени са в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК. Според чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ отказите за издаване на визи по чл. 9а, ал. 2, т. 4 не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека. В случая такова твърдение е изложено в жалбата и то е конкретизирано, т. е. налице е предвиденото в законовата разпоредба изключение, допускащо оспорване по съдебен ред на издадения отказ за виза от съответния тип (в този смисъл вж. определение № 6181/09.06.2025 г. по адм. д. № 5536/2025 г. на ВАС и др.).

От фактическа страна съдът установява следното:

По делото е безспорно, че с Решение № 5434/11.04.2024 г. на зам.председателя на ДАБ при МС на съпруга на пълнолетната жалбоподателка е предоставен хуманитарен статут, както и с Решение № 10499/03.10.2024 г. на председателя на ДАБ при МС, е предоставено право и разрешение за събиране на семейството на съпруга на жалбоподателката с нея и децата им – и тримата - жалбоподатели в настоящото производство.

Чуждите граждани са подали заявления за издаване на виза тип „D“ на 13.02.2025 г. Информацията от заявленията е възпроизведена на български език в разпечатката от националната визова система, приложени са и преводи на български език. Към заявленията за издаване на виза са приложени изискуеми документи по чл. 19, т. 1 и т. 2 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визов режим (Н.) – заявление за виза с вписано основание за искането „събиране на семейство“ (т. 23), медицинска застраховка, извлечение от регистъра за семейно състояние, копие на паспорти, карта на чужденец с предоставен хуманитарен статут, копие на решение № 10499/03.10.2024 г. на председателя на ДАБ, с което е разрешено на Н. М. А.– чужденец с предоставен хуманитарен статут, да се събере на територията на Република България със семейството си и в частност със съпругата му и двете им деца.

Въз основа на тези документи, на 16.09.2025 г. са издадени оспорените откази за издаване на визи за дългосрочно пребиваване – виза тип "D". Като правно основание за постановяването му е посочена хипотезата на чл. 10, ал. 1, т. 22 от ЗЧРБ – "кандидатът не предоставя обосновка за целта и условията на планирания престой". В допълнителна бележка на бланковата форма е отразено: "има данни, че целта на влизането му е да използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава". За съпругата е посочено и правно основание по чл. 10, т. 17 от ЗЧРБ – придобита информация, въз основа на която може да се направи извод, че целта на влизането на апликанта е да използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава.

При тези данни съдът намира жалбите за основателни.

Редът и условията, при които чужди граждани пребивават на територията на Република България е уреден в Закона за чужденците в Република България. Разпоредбата на чл. 9а от ЗЧРБ

регламентира видовете издавани визи за пребиваване на територията на страната. Визите се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България или от такива представителства на друга държава членка, прилагаща изцяло достиженията на правото на Европейския съюз от Шенген, с която Република България има сключено споразумение за представителство за приемане на заявления за визи и за издаване на визи (чл. 10, ал. 1 от Н.).

По силата на чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ оправомощените от ръководителя на съответната структура длъжностни лица в Министерство на външните работи, в дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина и органите за граничен контрол при условия и по ред, определени с Наредбата по чл. 9е, ал. 1, могат да вземат решения за издаване, за отказ за издаване, за анулиране и отмяна на визи, а в службите за административен контрол на чужденците – за анулиране и отмяна на визи.

Оспорените откази са издадени от компетентен орган – завеждащ Консулската служба в Посолството на България в А., Кралство Й.. Със заповед № 95-00-26/16.01.2025 г. на министъра на външните работи, на основание чл. 34, ал. 1 и ал. 2 от Н. (л. 78), на ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Република България е предоставено правомощие да определят с писмена заповед консулските длъжностни лица в съответното представителство, които могат да съставят, подписват и връчват (съобщават) на заинтересованите лица формулярите по образец, съгласно Приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 и Приложение № 8 към чл. 34, ал. 2 от Н..

Със Заповед № 1/26.01.2025 г. (л. 80), издадена от посланика на България в А., Й., на М. Д. Г. – втори секретар, нотифициран, завеждащ „Консулска служба“ и МОЛ в ДП-А., са делегирани правомощия по чл. 34 от Н.. Той е и издател на административните актове.

Спазено е изискването за форма – оспорените откази за издаване на виза тип "D" са обективирани върху стандартен формуляр за уведомление и обосновка на отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза, и съдържа всички реквизити, отразени в Приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 от Н., изискуеми и съгласно общите правила, визирани в чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от АПК (вж. в този смисъл

решение

№ 2087/22.02.2024 г. по адм. д. 7021/2023 г. на ВАС и др.).

Отказите обаче се явяват издадени при допуснато нарушение на материалния закон.

С определението за насрочване на делото от 24.10.2025 г. съдът изрично е указал на ответника, че неговата е доказателствената тежест да установи обстоятелството по чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 22 от ЗЧРБ – че има данни, че влизането на заявителя е да използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава. Също така изрично е указано на ответника, че в срок до първо с.з. следва да представи в цялост преписката, вкл. и изготвеното в рамките на производството по кандидатстване за виза становище, въз основа на което е достигнато до постановяване на атакувания отказ.

Изискано е становище по съгласувателна процедура от ДАНС.

Съгласно императивната норма на чл. 30, ал. 2 от Н. консулските длъжностни лица издават или отказват издаването на виза за дългосрочно пребиваване след разрешение от дирекция "К. отношения" въз основа на мотивирано становище на службите за административен контрол на чужденците в Република България и Държавна агенция "Национална сигурност" освен в случаите по чл. 35, ал. 2 (каквото изключение не е налице). Съгласуването се извършва по ред и в срокове, определени в инструкция на министъра на външните работи, министъра на вътрешните работи и председателя на Държавна агенция "Национална сигурност". Респ. за визите по чл. 15, ал. 2 от ЗЧРБ е предвиден същият ред в 30а от Н..

Според разпоредбата на чл. 59, ал. 2, т. 4 от Административнопроцесуалния кодекс,

административният акт в писмена форма трябва да съдържа изложение на фактическите и правните основания за издаването му. Тези елементи от акта имат за цел да разкрият волята на административния орган и обстоятелствата, които стоят в основата на постановяването на акта. Включените мотиви подпомагат жалбоподателя да организира своята защита и съответно съда – да упражни надлежно съдебен контрол върху законосъобразността на акта. В случая административният акт е издаден след извършено съгласуване с ДАНС. Видно от приложеното писмо рег. № М-11347/17.11.2025 г., приобщено в съдебната фаза, Агенцията е изразила отрицателно становище.

Както е посочено в Тълкувателно решение № 16 от 31.III.1975 г., ОСГК, което в тази част не е изгубило сила, не е необходимо да съвпадат по време издаването на административния акт и излагането на съображенията, по които административният орган е стигнал до едното или другото разрешение. Възможно е мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт. Ако административният акт е издаден на основание на такива подготвителни документи, изложените в тях съображения са такива и за издаването на самия акт. В тази хипотеза попада и настоящият случай. Писмото от ДАНС е съставено преди издаване на постановения отказ на виза, поради което е част от преписката по издаването му. Ако за административния орган съществува задължение за съобразяване на решението със становището на ДАНС, т.е. да предприеме действия в условията на обвързана компетентност, то за съда такова ограничение не е налице. При преценка за законосъобразност на оспорен пред него административен акт, съдът в хода на съдебното дирене следва да се събере нужната за произнасяне с правилно и обосновано решение информация, като едва на тази база е възможно извършването на проверка за спазването на приложимия материален закон.

В случая от представените писма от ДАНС не се установява, въз основа на какви факти е прието, че за жалбоподателката (майката) съществува риск да използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава, в него не съществува нито едно фактическо твърдение, свързано с конкретно поведение или информация относно конкретната жалбоподателка, независимо, че същата е посочена в писмото. Ето защо съдът приема, че мотивите са общи и не кореспондират с конкретния спор.

Водещият производството орган не е съобразил и че съгласно чл. 34, ал. 7 от ЗУБ, визи на членовете на семейството се издават след разрешението по ал. 2 и 4 от българските дипломатически или консулски представителства. Видно от посочената разпоредба, издаването на виза, не е поставено под условие, а следва задължително да се издаде такава, след като компетентен орган, предоставящ международна закрила е преценил, че са налице предпоставките по закона, да се събере едно семейство.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от Конвенцията за правата на човека и основните свободи постановява, че „Всеки има право на зачитане на неговия личен и семеен живот, на неговото жилище и тайната на неговата кореспонденция“, като (ал. 2) намесата на държавните власти в ползването на това право е недопустима, освен в случаите, предвидени в закона и необходими в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност или на икономическото благосъстояние на страната, за предотвратяване на безредици или престъпления, за защита на здравето и морала или на правата и свободите на другите“. Аргументи и доказателства за прилагане на изключението не са ангажирани от ответника.

Целта и условията на заявеното пребиваване на апликантите се установяват по несъмнен начин от цитираното решение № 10499/03.10.2025 г. на председателя на ДАБ. Не се спори, че жалбоподателите са членове на семейството на чужд гражданин, който се ползва от

международна закрила, предоставена от РБ като в отказа за издаване на виза липсва и сочено основание за неприложимост на чл. 24е от ЗЧРБ.

Издадените откази следва да бъдат отменени и преписката да бъде върната за ново произнасяне по заявленията на чуждите граждани, при съобразяване на издаваните административни актове с решение № 10499/03.10.2025 г. на председателя на ДАБ. В случай, че решението не се зачете от компетентния орган следва да се изложат конкретни мотиви.

С оглед изхода на спора в полза на жалбоподателя следва да се присъдят сторените разноси на осн. чл. 143, ал. 1 от АПК, възлизащи на 30 лв. държавни такси и 1000 лева – адвокатско възнаграждение.

Воден от гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 1 и ал. 2, чл. 173, ал. 2, вр. ал. 1 АПК, Административен съд София-град, I отделение, 84 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Д. А. С. отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване от 16.09.2025 г. издаден от завеждащ Консулска служба в Посолството на Република България в А., Кралство Й., по заявление от 13.02.2025 г.

ОТМЕНЯ по жалба на Ш. Н. М. отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване от 16.09.2025 г. издаден от завеждащ Консулска служба в Посолството на Република България в А., Кралство Й., по заявление от 13.02.2025 г.

ОТМЕНЯ по жалба на Е. Н. М., отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване от 16.09.2025 г. издаден от завеждащ Консулска служба в Посолството на Република България в А., Кралство Й., по заявление от 13.02.2025 г.

ИЗПРАЩА преписката на същия административен орган за ново произнасяне по заявленията с оглед дадените с настоящото съдебно решение задължителни указания, свързани с тълкуването и прилагането на закона

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на Д. А. С. разноси по делото в размер на 1030 (хиляда и тридесет) лева.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването.